

KEPA MIRENA´REN ASMOA

Arrakasta itzela lortu eban adiskide bien kutxatillak, eta egin aal ebezan baiño eskaera geiago etorkien. Oraingo gintza, baiña, arduratsuagoa izanik, ezin egikiezan len besteko kutxatillak egin, baiña izan be, maisu-lanak ziran bitxi areik, erosleek gero ta ederretsiagoak ebezan. Onen ondorioz, lagun bien diru-sarrerea gorakada polita artzen asi zan.

Sarri askotan, Kepa Mirena´k marrazketan ziarduala, bere lanari eten egiñik, Txinbo´k abo-zabalik begiztazen eban bere lagunaren esku-antze bikaiña. Bein baten, irudi ikusgarri bat marrazten ziarduala, gaiñezkatzen yakon ederrespena jabetu eziñik, Txinbo´k auxe itaundu eutsan:

— Baiña non arraio ikasi dozu marrazlaritza...?

— COU´ko azken urtean, gure aukeran izan genduan maisu marrazlari batek, gogoz ikasi nai ebenentzat, ikastaldi bereizi bat atondu eban. Marrazketea oso atsegin yatanez, ikastaldi bereizi orretarako izena emon neban, eta olan oartzeke marrazlaritzaren ezkutuak ikasten asi nintzan.

— Eta zergaitik ez zenduan artu antze ori bizibidetzat...?

— COU amaitu nebanean, aita geisotu, eta andik laster il zanean, Ikastola Nagusiarri uko egin bear izan neutsan, eta amari laguntzearren "Bikain" lantegian lanean asi bear izan neban, idaztegiko mutiltzat. Gau-ikasketen bidez Ikastola Nagusiko baimendun agiria lortu gura neban, baiña nire ames ori ustel billakatu yatan...

— Bai, pizti batek espetxeratu zinduzan, eta berak biziera atsegiñari emoten dautsala, emen zaitu zulo onetan, egin ez zenduana ordaintzen. Isildu zan une batez Txinbo, eta gero.

— Aizu, Kepa Mirena — jarraitu eban—, egunen baten leku onetatik urtengozara, eta Kiemen zitalari merezi dauana emon gura ba´dautsazu, jakin egizu gerturik nozula edozertarako.

Kepa Mirena´k ez eutsan erantzunik emon. Ezpanak estu-estu, begietan argi bakana agertu yakon, esku errimez marrazteari erraikiola. Erantzunik izan ezean,

— Aizu, adiskide —barrero Txinbo´k—, ez al-dozu asmatzen dagokizun mendekua edo apentza egunen baten artzea...? Nerau gerturik nozu orretarako laguntzeko. Begira, adiskide, bera oartzeke jarraituko dautsat, eta leku illun

bakarren baten, atzetik urreratu; eta labana sartuta, blindiblaust...! beste mundurako txartela emon. Zer deritxazu orreri...?

– Bein betiko, lagun, olakoak gogotik kendu bear dozuz –esan eutsan Kepa Mirena´k aurpegia marrazkitik jaso barik–. Bide ori, bere burua ederresten dauanak ezin dagike erabili. Zeuek, legebakuok, azken xedea jaristekotan edozein bide ontzat dozue, erailketa bat gora-beera bardin yatzuela, baiña ori ez da nire jokaerea. Mendekua artzeko gerturik nozu, baiña bestelakoa izango da. Onezaz gaiñera, nire apentza ez da bapatekoa izango, iraunkorra baiño, eta garaia etorri dakidanean, Klemen doillorak bere zigorraren zergaitia jakingo dau.

– Zelakoa izango da ba, zure mendekua...?

– Oraingotz ezin dagikezut iñongo zeatzik emon, buruan -darabildan egitasmoa umotu ta osotu batik dago-ta, baiña ziurtzat emon dagikezu, egunen baten gora-beera guztiak ondo aztertuta, aske urten naitenean, nire mendekua egi biurtzeko gerturik izango nazala.

– Bataz beste, Kepa Mirena, aide on guztiak kontuan arturik be, bost urteko espetxaldia ez dautsu iñork kenduko.

– Badakit ori, adiskide, eta orretara artaratu naz. Zenbat-gura astirik badot nire aukeran, eta iradu barik gora-beera guztiak aztertuko dodaz.

– Aizu, lagun – esan eutsan Txinbo´k adiskidetsu–, ez al-dakizu epe orretan neu be jarei urtengo nazala...?

– Badakit ori, Txinbo, eta orregaitik arduratsu jokatu bear dozu, iñongo ziltzan edo tentaldian ez jausteko. Aztu egizu ba darabiltzun laban ori, uts-egiterik jasan ez dagizun, bestelan ez dozu bost urteko epea izango, askozaz luzeagoa baiño.

Une batez oldozkor egon zan Txinbo, eta gero,

– Entzun, Kepa Mirena – esan eutsan legebakoak–, zure mendeku orretan tartekoa ni izatekotan, eziñekoa egiteko gerturik nozu. Ordua eldu dakizunean, beraz, nitzaz oroituko zara...?

– Bai, lagun, baiña aurretik jakin egizu, nire jokaerea garbi ta arteza izango dala.

- Zeuk agindutakoa egingo dot, lagun, beti zuzen zagoz-eta.

Izan be, Txinbo´k gero ta maiteago eban Kepa Mirena. Bere bizitza zoribakoan, ordurarte legebakoak ez eban bera lako gizakirik ezagutu. Lenengo unetik beraganantz erakarrita oartu izan zan, eta gero, adiskidearen erti-sena ezagutu ebanean, ederrespen neurribakoak menperatu eban. Ez egoan ezer Kepa Mirena´ren aide egiteko gai ez zana.

Bajoiazan illabeteak aurrera, eta Kepa Mirena beste gizaki bat oartzen zan. Dirua polito metatzen zan espetxeko bere kontu agirian, eta onek nasaitasuna emotsan, baiña onik andiena ekarkiona, gogoia eginkizun baten jarri izatea zan, eta bere ertilariaren jorana beteten ebana, ain zuzen be. Olan ba, illabeteak igaro-ala, asikereako ezin-egotea joanda, oraingo eginkizunaren laguntzaz, barruko bake ta oreka irabazten asi, eta onekin batean gai izan zan, etorkia bildur barik begiztatu, eta iradu barik, bere gogoan itxura artzen asten zan apentzaren egitasmoa burutu...

Miren eta Manu oartzen asiak ziran, Kepa Mirena´ren aldakuntzaz, eta lenengoak batez be, Jaungoikoari eskerrak emotsazan, mutillaren antzaldatzeagaitik, semetzat eban-eta. Bein baten.

- Aizu, Kepa Mirena –esan eutsan Miren´ek– pozik be pozik nozu aspaldi onetan, beste itxura bat artu dozulako. Agiri da, lanean asi zaranetik ona, loditu ta baretu zarala.

- Bai, Andrea, eta onezaz gaiñera dirua irabazten asi. Bidebatez esan bear dautsut janari-ekarte ta nire aldagarri-garbiketeari uko egin bear dautsazula, orain diruaren jabe billakatu niaitzu-ta.

Irribarrez begiztatu eban Miren´ek, eta,

- Poztuten naz, benetan, Kepa Mirena –esan eutsan–, baiña nik janari ekarteari ta aldagarri-bogadeari jarraituko dauset. Olan, diru geiago izango dozu emendik urten zaitezanean.

Barre egin eban mutillak, eta eskerrik beroena emon eutsan Miren´eri. Izan be, buruan erabillen asmotarako dirua bear izaten eban... Andik egun batzutara Manu ikertzera etorri yakonean, ondo ausnartuta eban auxe esan eutsan:

- Aizu, Manu, nire aide egiñagaitik asko zor dautsut, baiña orain, beste zerbait eskatuko dautsut. Ara...Ikastola Nagusira joan zaitezala Baltzularitza (empresarial) ikasketai buruzko guztia jakitun ipiñi zagiezan, au da, zenbat

ikastaro diran, bakotxaren diru-ordaintza, eta arazoari dagokiozan baldintza guztiak. Ezin naiteke legezko ikasletzat joan, baiña bai asketzat gaiak ikasi, eta ikastaroak amaituta, bearrezko azterketak jasan. Egingo dozu ori nire aide...?

– Bai orixe...! –pozik erantzun eutsan Manu´k—. Aste onetan bertan ara joango naz gora-beera guztiak ezagutzeko. Uste dot, baiña, zeuk COU´ko ikasketak egin arren, dalako baltzularitza-ikasketak egiteko, aurretik sartzeazterketa bat jasan bear izango dozula.

– Gerturik nago orretarako, Manu.

– Onezaz gainera, espetxean zagozan ezkerro, baimen bereizi bat lortu bearko da, sasoi etorri dakizunean Ikastola Nagusira joateko azterketak jasatearren. Nire ustez, baiña, aitaren bitartez jaritsi dagikegu ori, an ezagunak badauz-eta. Niretzat zailena deritxadana, zeuk bakarrik iñoren laguntza barik, gaiak ikasi dagizuzala da.

— Ez zaitetz larritu orregaitik, Manu, bearrezko liburuak izatekotan, orreri ez dausat bildurrik. Sartze-azterketaren ordaintza egiteko lain badaukat nire ustez, eta...

— Orreri buruz ez izan kezkarik, Kepa Mirena, lagunduko dautsugu-ta. Kontuan artu bear dozu, baiña, zure lan-orduak bakandu bear izango dozuzala, ikasketai bear dan lez ekitearren.

— Zeatz guztiak aztertu dodaz, eta oztopoak banan-banan garaituak izango dira. Ez aztu, beraz, bear dodazan gora-beera guztiak urrengo ikerraldira ekartea.

— Baita pozik be. Urrengorarte.

— Agur, Manu, ez dakit zelan ordainduko dautsuedan nire aide egiña..

— Ken ortik, mutil, zuri laguntzeak zoriontsuak egiten gaitu, ama batez be.

Andik astebete batera-edo, iker-gelara joateko agindua artu eban Kepa Mirena´k, eta zarrastada andipean bere begira egoan Manu ikusi eban. Oiko agurrak alkarri esanda,

— Aizu, Kepa Mirena —esan eutsan legegizon gazteak—, badaukadaz baltzularitzari buruzko gora-beera guztiak. Ara... bost ikasturte dira guztiz, baiña ikasletzat jarduteko, COU´en agiriaz gaiñera, gaitasun-azterketa bat

jasan bear izango dozu. Ango irakasle bat aitak ezagutzen dauan ezkerro, aregana joan naitzu, eta gaitasun-azterketeari buruzko zeatzak emonez gaiñera, gaien egitamua emon daust, baita orreri dagokiozan bost liburuen zerrendea. Gaur goizean erosita gero, emengo atadian laga dodaz emon dakizuzan. Gaitasun-azterketea Irailla´ren azkenetan izango dozu. Garagarrilla´ren erdi-aldean gagozan ezkerro, illabete bi ta erdiko epea dozu gaiok ikasteko. Naikoa izango al-yatzu...?

— Ez dakit, Manu, orretarako gaien egitamua ikusi bear dot-eta, baiña aalegin guztiakaz arloan ekingo dautsat. Orain esan egistazu zeuk erosiriko liburuen saria ta azterketearen ordaintza.

— Azken au Irailla´ren asieran egiteko da. Liburuen sariari buruz, ba... aita-amak euren kontura izango dala, eta ez larritzeko esan dauste...

— Aizu, Manu —eten egin eutsan Kepa Mirena´k—, ori ez da legezkoa, eta ez dot ezelan be onartuko. Jakin bear dozu, kutxatillen gintzari esker, badaukadala orretarako beste baita geiago be.

— Nire gurasoak zoriontsuak dira jendeari laguntza emotean, eta areago zeure, semetzat zaitue-ta.

— Begira, Manu, nik asmo bat gertatu dot, eta orreri zintzo jarraituko dautsat. Baltzularitzaren agiria jaristeko bearrezko eralguntza nire pentzutara izango da, orretarako beste, Jaungoikoak lagun irabazteko bidean naz-eta. Nire aide zuek egindakoa ez yat egundo aztuko, maitasuna ez da diruz ordaintzen dan gauza-ta, baiña erabagi onetan irmo nago ta irmo izaten jarraituko be. Beraz, liburuen balioa esaten ez ba´daustazu, ez dodaz onartuko.

Une batez Manu´k isillik iraun eban, eta noizbait, bere lagunak benetan iñoala ikusirik, bost liburuen balioa jakiñerazo eutsan.

— Aizu, Manu, ez txartzat artu, maite zaituet-eta, baiña biar bertan nire kontu agiritik, diru ori bialduko yatzue etxera. Ez artu au arrokeritzat, baiña diruketa orren irukotxa badot aurreztuta onezkero.

Manu´k irribarre egin eutsan, eta alkarregandik agurtuta joan zan. Andik laster, On Katxi´ren idaztegira joateko mezua artu eban Kepa Mirena´k, eta arek bost liburu emon eutsazan. Gelara biurtuta, jaio barria bai´litzan lotukia estalgetu eban. Bost liburuakaz gaiñera, sartze-azterketarako gaien egitamua agertu zan. Idaztiak banan-banan maitasunik andienaz gaingiroki aztertu ebazan, eta onoko gaiak zirala egiztatu eban: ludiztia, eliztia,

zenbakiztia, izadiztia, eta englisera.

Gau aretan oatzean etzanda egoala, sarrera-azterketea ondo atontzeko bearrezko ziran baldintzak gogoan erabili ebazan. Naikoa berandu zan lo geratu zanean, baiña orduko, egitekoaren gora-beera guztiak zeaztuta ebazan.

Urrengo goizean lantegian, Txinbo´rekin jarduten ebala,

— Aizu, Txinbo —esan eutsan—, ordua da asmo baten barria emon dagizudan, eta auxe alegia: baltzularitzaren agiria edo tituloa lortu gura dot, emen-dik urten naitenean bizitzeari aurre egiteko gai izan naiten. Negargarria litzake urteteen, sartu nintzan baiño ezjakiñagoa izatea. Au dala-ta, naikoa ondo aztertu dodaz gora-beera guztiak.

Isildu zan une batez. Txinbo´k kezka betarik begiratzen eutsan, eta menperatzen eban arrenkurea jabetu eziñik,

— Orduan ni bakarrik itziko nozu...? —esan eutsan—. Zu barik ezin izango dot kutxatillak egiten jarraitu. Au bai tamala, dirua irabazten genduanean, eta nik iñoizkorik pozen erti-lan egiteari emoten neutsanean...!

— Begira, Txinbo, ez dozu larritu bear. Danari begiratu dausat, eta kutxatillen gintzari orain arte lez jardungo dausagu. Izan be, zur-lantzea marrazketea baiño askozaz astikorragoa da, eta nik ordu bitan marraztu dagikedana, zuk egun osoan nekez landu zengike. Auxe da beraz nire asmoa: goizeko lenengo lan-ordu bietan, emen bertan zurekin jardungo dot marrazkiak atontzearren eta zuretzako egun osoko lana gertatuko dausut. Gero, gelara biurtuta, ikasteari ekingo dausat enparauko orduetan. Zer deritxazu orreri...?.

— Ondo deritxat, lagun, baiña zelan lotu zaitekez liburuai, gure gelan ainbeste zarata izanik...?

— Gaur bertan On Katxi'rekin autu bat izango dot, lenengo soruan dagon gelatxu bat emon dagiskun. Izan be, Txinbo, gogait-eraginda nozu gure gelako lagunaren autu zantar eta zaratatsuakaitik. Ezin dagikedaz jasan, eta niretzat areitatik jarei billakatzea on andi-andia litzake, eta orain ori iñoizkorik bearezkoentzat daukat, ikasteari bear dan lez ekiodan.

— Zuzen zagoz, lagun. Ni oituta nago orreri, baiña zeu lako batentzat ezpetxekideen oiturak eta jokabideak jasan-eziñak izan bear. Zu ez zara besteak lakoa , eta inpernu au ez da zuretzat egokia . Ona sartu zinduen eta berea-la, gutarikoa ez zintzazala oartu nintzan, eta aldiak erakutsi daust zuzen nengoala.

Izan be, ezagutu ebanetik, bere biziera zoribakoa ta guzti, Txinbo´k Kepa Mirena´ganako erakarren andia oartu izan eban, gero ta andiago, alegia. Augaitik, eta beste gaizkilleen artean bildots errubakoaren antzera ikusirik, sartu barria besteen erasoetatik babestea saiatu izan zan. Eta Txinbo, legebako amorratua, bere adiskidearen eragintzaz oarkabez besteritzen joian, bion arteko atxikitasuna sendotzen zala.

Eguberdi aretan berean, Kepa Mirena On Katxi´gana joanda, bere asmoen barriak emon eutsazan, eta azalpena amaitzean, bera ta Txinbo´rentzat bi lagunentzako gelatxu bat eskatu eutsan. Asiera baten, zerbitzuen arduraduna kezkatu zan, kutxatillen irabaztea pikotara joan zeitekeala uste izatean, baiña Kepa Mirena´k aren arrenkurak uxatu ebazan, ziurtatzen eutsala kutxatillen gintzak beti lez jarraituko leukela. Izan be, lagun bientzako gelatxu bat jaristea ez zan arazo erraza, oso ederretsiak ziran-eta, baiña zerbitzuen arduradunari lagun biokin onez egotea benetan egokionez, aaleginduko litzakela agindu eutsan. Andik egun batzutara, espetxeko isil jotea baiño len, espetxelari batek lagun bien eskuartekoak artu egiezan esan eutsen, eta beeko soruko ate bat zabaldu ondoren, espetxetik urten artean izango eben gelatxura sartu ziran.

Irakurlea: Nerea Orozko – (Zamudio)